

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

TLM_Lausunto_Simo_Juminharju-
Hirvimaan_Aurinkovoimala-
alueet_07032023.pdf

Tiedosto

091f932e65d8d8a2e7db2760712f972b45095ce575719ae4ed5f340737fe361410df
5d20c2dfab8c17e161a223ecee6ac3b002e71b72de93b17c4e48c04ffd43

Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Allekirjoitus

Annemari Tranberg

Allekirjoitustapa: Yritys

7.3.2023

Päivämäärä

Teija Eveliina Ylimartimo

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen

Allekirjoitustapa: Genericoidc

7.3.2023

Päivämäärä

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetyistä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmillä. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

<https://turva.tornio.fi/verify.cgi?link=xjwU1K1w3K6dNWHCtdtLboFnpS63YKeAjZPAw7SBkf8BDQNVl>

3086/12.03.03.00.01/2023
LAUSUNTO 7.3.2023

Tommi Kujala
Sitema Oy
(tommi.kujala@sitema.fi)

SIMON ALUSTAVIA AURINKOVOIMAN TUOTANTOALUEITA

Tommi Kujala on pyytänyt Tornionlaakson museolta lausuntoa mahdollisten arkeologisten inventointien tarpeesta koskien Simon Malininperälle suunniteltuja alustavia aurinkovoiman tuotantoalueita. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu liitekartat alueen sijainnista, lähialueen hankeselvityksistä ja tunnetuista muinaisjäänöksistä. Alueellisena vastuumuseona Tornionlaakson museo vastaa toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvistä asiantuntija- ja viranomastehtävistä. Tornionlaakson museo arvioi hanketta arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmasta.

Suunnittelun kohteena olevat aurinkovoimala-alueet

Lausuntopyynnön mukaan Exilion Tuulihankkeet Ky:lle on myönnetty energiainvestointitukea aurinkosähkön tuotantoon 70 megawatin voimalaitokselle Simoon. 70 megawatin tuotanto vaatii yhteensä noin 70–100 hehtaaria tuotantoon soveltuvaa aluetta, joka voi muodostua myös pienemmistä erillisistä tuotantoalueista. Yritys on kartoittamassa tuotantoon soveltuvia alueita Simon kunnan Malininperän alueella, joka sijaitsee noin 5 km koilliseen Simon kunnan taajamasta Simojoen pohjoispuolella. Alustavissa kartoituksissa esiin tulleet vaihtoehtoiset alueet sijoittuvat Juminharjun alueelle (A-vaihtoehto) tai Hirvimaan alueelle (B-vaihtoehto).

Vaihtoehtoalue A, Juminharju sijoittuu Vilminperälle Pohjoispuolentien ja Kotasuon väliselle alueelle noin 400 metrin päähän Simojosta ja noin 100 metriä Pohjoispuolentiestä. Alue on osittain avointa peltoaluetta ja osittain talousmetsää. Vaihtoehtoalue B sijaitsee Hirvimaalla lähellä Simojoen sähköasemaa 400 ja 110 kV voimajohtolinjojen ja kaatopaikan välisellä alueella. Alue on pääosin talousmetsää.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kartoituksen kohteena olevat alueet sijoittuvat kaavallisesti Länsi-Lapin maakunta-kaavan (2015) alueelle ja vaihtoehto A, Juminharju osittain Simojoen yleiskaavan (2022) alueelle. Maakuntakaavassa alueet sijoittuvat *Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle* (M) sekä *Maaseudun kehittämisen kohdealueelle* (mk 8041). Yleiskaavassa osa vaihtoehtoalueesta A sijoittuu niin ikään M-alueelle. Molemmissa kaavoissa M-Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustuotantoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Maakuntakaavan mk-Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja,

palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.

Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä ohjataan rakentamista peltoalueille seuraavasti: *Hyville, yhtenäisille tai maisemallisesti tärkeille pelloille ei tule suunnitella sijoitettavaksi muuta kuin maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista, ellei niitä ole yksityiskohtaisemmassa kaavassa osoitettu rakentamiseen sopiviksi.*

Vaihtoehtoalue A, Juminharju rajautuu *Simojokivarren kulttuurimaisema*-alueeseen, joka on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ja on osoitettu molemmissa kaavoissa *Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi*. (ma 8140 ja /s). Simojokivarren yleiskaavan perusselvityksissä Vilminperällä Pohjoispuolentien pohjoispuolella kulttuurimaisema-alueelta aukeava peltoalue on osoitettu näkymiltään tärkeäksi avoimena säilytettäväksi alueeksi. Peltoalue on ollut viljelykäytössä lähes nykyisessä laajuudessaan ainakin 1900-luvun puolivälistä. Avoimet yhtenäiset peltoalueet ovat tärkeitä Simojokivarren kulttuurimaiseman näkökulmasta. Avoimet peltoalueet tukevat maaseudun kulttuuriympäristön arvojen säilymistä maaseutuelinkeinojen ohella, minkä vuoksi maakuntakaavassakin maa- ja metsätalouteen kuulumatonta rakentamista avoimille peltoalueille ei suositella.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Vaihtoehtoalueilla ei ole tunnettuja muinaisjäännöksiä. Lähialueen tunnettuja muinaisjäännöksiä on tuotu esiin karttaliitteissä 2. ja 3. Lähin kiinteä muinaisjäännos on pohjoisessa noin 1.3 km päässä sijaitseva Metelinharju (751010013) sekä saman etäisyyden päässä kaakossa sijaitseva Haapaniemen lohipato (1000034537). Alueen tunnetut kiinteät muinaisjäännökset sijoittuvat noin 25–60 metrin korkeuteen mpy ympäröivän alueen kankailla. Näillä kankailla ja harjuilla on kivikautisia asuinpaikkoja sekä myös metallikaudelle ajoittuvia kivirakenteita, röykkiöitä ja rakkakuoppia. Sekä vaihtoehto A että B alueista osa on arkeologisesti potentiaalisella (35-50m mpy) korkeudella eikä niitä ole inventoitu.

Lähialueella on inventoitu runsaasti vuosien 2012 ja 2021 välillä; liittyen muun muassa Simojoen yleiskaavan muutokseen (2018) ja eri tuulivoimaloiden voimala-alueisiin sekä sähkönsiirtoreitteihin. Simo Leilisuon tuulivoimapuisto inventoitavine alueineen sijoittuu vaihtoehto A alueen pohjoispuolelle ja Lyyppäkin sähkönsiirtoreitin inventoitu alue ulottuu lähelle vaihtoehtoalue B:tä, Hirvimaata. Simojokivarren osayleiskaavan muutoksen yhteydessä ei inventoitu juuri edellä mainituilla A ja B alueiden korkeuksilla. Tornionlaakson museon edellyttää näillä kyseisillä kankailla ja harjuilla, muinaisjäännöksille soveltuvilla alueilla, arkeologista inventointia ajantasaisen tiedon saamiseksi.

Muinaismuistolain (295/639) 15§:n perusteella hankkeen toteuttaja vastaa arkeologisten tutkimusten kustannuksista. Tietoa arkeologisten kenttätöiden tilaamisesta sekä arkeologisista toimijoista on Museoviraston verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>

Tarjouspyyntöön tulee liittää aluetta koskevat suunnitelmat piirroksineen ja museon lausunto. Valitun toimijan ja tutkimusten tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita, johon voi tutustua osoitteessa:

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-laatuohjeet>

Teija Ylimartimo
Rakennustutkija, museonjohtajan sijainen

Annemari Tranberg
Arkeologi

Tiedoksi Simon kunta
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö
Lapin ELY-keskus, maankäyttö ja ympäristövaikutukset